

M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination

OCT/NOV-2024 (NEW COURSE)

FUNDAMENTAL CONCEPT OF EDU. RESEARCH(CORE/ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks:70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- 1) શૈક્ષણિક સંશોધન પ્રક્રિયાના નીચેના સોપાનો સમજાવો.
(1) અહેવાલ લેખન (2) ઉપકરણ (3) અંકશાસ્ત્રીય પૃથક્કરણ
 - 2) ચલ એટલે શું ? સ્વતંત્ર અને પરતંત્ર ચલ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 - 3) શૈક્ષણિક સંશોધનના પ્રકારો સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો.દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- 1) શૈક્ષણિક સંશોધનના લક્ષણો સમજાવો.
 - 2) સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા વિશે ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.
 - 3) શૈક્ષણિક સંશોધનના નૈતિક ધારા ધોરણોની જરૂરિયાત અંગે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૨(બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૫)
- 1) અંકુશિત ચલ એટલે શું?
 - 2) શિક્ષક માટે શૈક્ષણિક સંશોધનની કોઈ બે જરૂરિયાત જણાવો.
 - 3) વ્યવહારુ વ્યાખ્યા એટલે શું?
 - 4) ક્રિયાત્મક સંશોધનની કોઈ બે જરૂરિયાત જણાવો.
 - 5) સંશોધન ઉપકરણની જરૂરિયાત જણાવો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન-૩ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- 1) સંશોધન દરખાસ્તના પરિચયાત્મક વિભાગ વિશે સમજૂતી આપો.
 - 2) બિનસંભાવ્ય નમૂના પસંદગી વિગતે સમજાવો.
 - 3) સંશોધન સમસ્યા પસંદગીના સ્ત્રોતોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો.દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- 1) સંશોધન સમસ્યાનું સીમીતિકરણ વિશે સમજાવો.
 - 2) સમજાવો : ઉત્કલ્પનાની ચકાસણીના ધોરણો.
 - 3) નમૂના પસંદગીની ભૂલ વિગતે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૪(બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૫)
- 1) સારો નમૂનો કેવો હોવો જોઈએ?
 - 2) વ્યાપવિશ્વની વ્યાખ્યા આપો.
 - 3) ઉત્કલ્પનાની વ્યાખ્યા આપો.
 - 4) નમૂના પસંદગીની કોઈ બે અગત્ય લખો.
 - 5) સહેતુક નમૂના પસંદગી એટલે શું?

ENGLISH VERSION

SECTION-1

- Que.1 Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)
- 1) Explain the following steps of educational research process.
(1) report writing (2) Research tools (3) Statistical analysis
 - 2) What is variable? Explain dependent and independent variable with example.
 - 3) Explain types of educational research.
- Que.2(A) Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)
- 1) Explain characteristics of educational research.
 - 2) Explain the review of related literature in brief.
 - 3) Discuss need of the ethical considerations of educational research.
- Que.2(B) Give answer the following five questions in short. (05)
- 1) What is control variable?
 - 2) State any two needs of educational research for teachers.
 - 3) What is operational definition?
 - 4) State any two need of action research.
 - 5) State need of research tool.

SECTION – 2

- Que.3 Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)
- 1) Explain introduction section of the research proposal.
 - 2) Explain non-Probability sampling in detail.
 - 3) Discuss the sources of the selection of research problem in detail.
- Que.4(A) Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)
- 1) Explain the narrowing of research problem.
 - 2) Explain: Criteria for testing of hypothesis.
 - 3) Explain: Sampling errors in detail.
- Que.4(B) Give answer the following five questions in short. (05)
- 1) What should a good sample look like?
 - 2) Give definition of population.
 - 3) Give definition of hypothesis?
 - 4) Write any two importance of sampling.
 - 5) What is purposive sampling
